

Регионални центар за професионални развој запослених у образовању
Regionális Szakmai Pedagógus-továbbképző Központ
Regionalni centar za profesionalni razvoj zaposlenih u obrazovanju
Кањижа Магyарканизса Канјижа

24420 Маgуарканизса, Дамјанић у. 2. - 24420 Канјижа, Дамјанићева 2. | 024 / 874-733 | www.pedagogustovabbkepzo.edu.rs
www.rckanjiza.edu.rs

PIB: 106732522 | MB.: 08919208 | žiro račun: 840-952668-35

Број: 8/2014

**Регионални центар за професионални развој запослених у образовању
КАЊИЖА**

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2013. ГОДИНУ

Кањижа, 20. фебруар 2014.

САДРЖАЈ

I УВОД.....	3
II АКРЕДИТОВАНИ СЕМИНАРИ И СТРУЧНИ СКУПОВИ У 2013. ГОДИНИ	3
III НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ У 2013. ГОДИНИ.....	5
1. Облици рада намењени подизању стручних компетенција наставника	5
2. Облици рада намењени деци	6
3. Облици рада намењени родитељима	7
4. Стручно усавршавање запослених у РЦ.....	7
5. Облици рада за ваннаставно особље	7
IV ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ	8
V ИСТРАЖИВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	9
VI ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ И САРАДЊА СА МЕДИЈИМА.....	10
VII САРАДЊА СА ДРУГИМ ПАРТНЕРИМА У 2013. ГОДИНИ	10
VIII ЗАКЉУЧАК	11

I УВОД

Регионални центар за професионални развој запослених у образовању општине Кањижа има значајну улогу у подржавању просветних радника у васпитно-образовном процесу, те у том смислу осмишљава и подржава оне програме и иницијативе чији је циљ унапређивање њихових способности и компетенција.

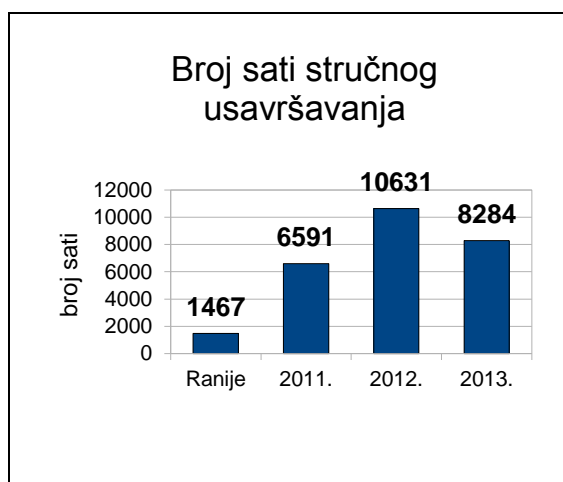
Поред свог основног опредељења, професионалног развоја просветних радника, РЦ за професионални развој запослених у образовању у Кањижи, бави се унапређењем и развојем компетенција, развојних потенцијала и капацитета како ученика тако и родитеља.

Полазна основа оваквог приступа Регионалног центра заснована је на претпоставци да су васпитно-образовним процесом обухваћена три доминантна актера: УЧЕНИК – ШКОЛА – РОДИТЕЉ, без чијег ефикасног садејства нема успешног исхода. Рад РЦ у протеклој години управо одражава овај приступ, пошто је поред своје основне делатности интензивирао рад на успостављању најразличитијих облика рада са сва три релевантна фактора васпитно-образовног процеса.

Значајан догађај за РЦ у протеклој години свакако је почетак изградње новог објекта који је започет крајем августа 2013. године. У току године обављене су све предрадње неопходне за реализацију инвестиције – обезбеђивање техничко-финансијских, правно-административних и других предуслова. Завршетак и опремање нове зграде предвиђа се до краја марта 2014. године.

II АКРЕДИТОВАНИ СЕМИНАРИ И СТРУЧНИ СКУПОВИ У 2013. ГОДИНИ

У 2013. години реализовано је укупно 28 акредитованих програма стручног усавршавања, са 700 учесника, односно са 8284 часова.

Графикон бр. 1 – компаративни приказ броја сати одржаног стручног усавршавања у протекле три године и у ранијем периоду

У претходном графикону видимо бројчано опадање броја сати стручног усавршавања у односу на претходну годину. Овај податак се тумачи упоредним приказом броја сати осталих активности у 2013. години, које у односу на раније године показују значајан раст. Овакви показатељи резултат су проширивања опсега облика рада РЦ, настављању већ започетих и увођењу нових облика рада за наставно особље, децу и родитеље (деталније у III делу овог извештаја).

Графикон бр. 3 - компаративни приказ броја осталих активности за наставнике и броја семинара

Графикон приказује рапидан раст броја остварених значајних активности намењених наставницима које нису акредитоване, међутим од изузетног су значаја за унапређење наставничких компетенција (Израда личног портфолија – индивидуалног плана стручног усавршавања, рад у тиму за праћење стручног усавршавања, обучавање за писање акредитованих програма, учење страних језика итд). Реализовано је 152 таквих активности са 3391 учесника, односно са 9246 часова.

РЦ је током 2013. својим активностима мотивисао просветне раднике наше и околних општина за израду програма стручног усавршавања у новом акредитационом циклусу. У сарадњи са ЗУОВ-ом, октобра 2013. одржане су обуке за писање акредитованих програма, након које су организовани индивидуални и групни састанци са будућим ауторима. РЦ је на овај начин афирмисао укупно 58 просветних радника, односно подржао 24 програма, дајући на овај начин признање просветним радницима наше општине као и ширег региона, који поседују знања, вештине и искуства и који су спремни да то поделе са својим колегама. Поред наведених, у РЦ је ове године одржано низ семинара из различитих области, где су предавачи били стручњаци из других центара и струковних асоцијација, усмерених на развијање стандарда и компетенција професионалних потенцијала наставника прописаних Законом.

Други акредитовани облици обуке одржани 2013. години

У току године у РЦ одржане су акредитоване трибине, зимска школа, стручни скупови и конференције, чији је тематски оквир био везан за актуелности у сфери образовно-васпитног рада, као што је образовање за демократију, комуникацијске компетенције у образовању, инклузија, савремено образовање засновано на компетенцијама и друге теме.

III НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ У 2013. ГОДИНИ

1. Облици рада намењени подизању стручних компетенција наставника

Стручно усавршавање просветних радника

Прву половину 2013. године обележио је циклус радионица намењен просветним радницима наше општине а односи се на обавезе које произилазе из новог Правилника о сталном стручном усавршавању васпитача, наставника и стручних сарадника. Радионицама „**Портфолио - представљање просветних радника на савремен начин**“ обухваћени су просветни радници предшколске установе, основних школа, средње школе и основне музичке школе из Кањиже. РЦ је тако допринео систематичној организацији стручног усавршавања у образовним установама, подизању квалитета самовредновања рада и осмишљавању акционих развојних планова. Водитељи и реализатори ових радионица су стручњаци Регионалног центра.

Као значајан догађај у 2013. години, где се РЦ појављује као иницијатор и организатор, издвајамо конституисање **Тима за праћење планирања и реализације стручног усавршавања у образовним установама на општинском и међуопштинском нивоу**. Тим се месечно једном састаје у РЦ ради систематичног планирања, организовања и размене искустава у области стручног усавршавања.

У 2013. години одржане су бројне радионице везане за тему “Промоција новог Правилника о сталном стручном усавршавању” и о компетанцијама наставника, васпитача, стручних сарадника и директора.

Због актуелности ове теме, сарадници РЦ, по позиву, ово предавање одржали су и у бројним суседним општинама.

Тренинг за будуће ауторе програма обуке за просветне раднике

Дешавање које је од посебног значаја за унапређење нивоа компетенција просветних радника одржано је 04. октобра 2013. у Регионалном центру под руководством стручњака Регионалног центра – тренера из ове области.

На овој обуци учествовали су просветни радници из Кањиже, Сенте, Суботице и Новог Кнежевца.

Поред презентације најзначајнијих елемената из Правилника о сталном стручном усавршавању васпитача, наставника и стручних сарадника, полазници су добили неопходна упутства за израду програма. Била је ово прилика да се размене искуства, постављају питања, разреше постојеће дилеме.

Активности везане за ову тему настављене су када је на позив Регионалног центра, будућим ауторима програма предавање одржао представник из **Завода за унапређивање образовања и васпитања** из Београда. Ова организована обука у многоме је допринела употпуњавању и обogaћивању знања и информисаности просветних радника као и

оснаживању будућих аутора у настојањима да буду креативни и израђују што боље и атрактивније програме.

Курс енглеског језика за наставнике

Захваљујући средствима реализованим путем пројектних активности, РЦ је омогућио просветним радницима похађање елементарног курса енглеског језика.

Пошто су полазници изразили жељу да наставе са учењем, након завршетка обуке у пролећном циклусу, наставило се са радом и у септембру 2013. године. Часови су се одржавали недељно два пута. Циљ обуке – стицање елементарног знања из енглеског језика и мотивација за даље учење, усклађен је са принципом целоживотног учења, што је у случају учитељског/наставничког позива императив будућности.

Графички прикази указују на значајан пораст броја активности и корисника наших услуга у 2013. години, подразумевајући ту пре свега директне актере васпитно-образовног рада (просветни радници, деца родитељи) као и ваннаставно особље.

Графикон бр. 2 – компаративни приказ броја активности и броја учесника у протекле три године и у ранијем периоду

2. Облици рада намењени деци

1. Дечје креативне радионице “Bagoły kuckó” одржавале су се редовном динамиком у просторијама РЦ, на опште задовољство полазника, обрађујући најразноврсније теме које су из недеље у недељу будиле интересовање и креативност најмлађих, уз обележавање актуелних празника и других значајних догађаја.

2. „Постављамо темеље“ циклус радионица базичних занимања за унапређење вештина и компетенција за ученике првог разреда основне школе, отпочео је почетком школске 2013/14. године. Радионице су се одржавале једанпут недељно почев од септембра до децембра 2013. године.

3. Основна музичка школа – и у 2013. години РЦ изашао је у сусрет потребама Основне музичке школе, обезбеђујући просторне услове за извођење наставног рада (одсеци: дувачки и хармоника).

3. Облици рада намењени родитељима

„Форум родитеља“

У току школске 2013/14. године РЦ је покренуо „ФОРУМ РОДИТЕЉА“, серијал предавања са интерактивним радионицама, намењеним родитељима деце основношколског узраста, чему је претходило анкетање родитеља деце основне школе „Ј. Ј. Змај“ из Кањиже извршено априла исте године. Ослањајући се на податке добијене анкетањем, мерењем конкретних потреба родитеља, састављен је програм рада, сажет у 6 тематских целина. „Форумом родитеља“ обухваћено је близу 150 родитеља организованих у 5 група. Рад се одвијао од септембра до децембра 2013. године. По завршетку програма обављена је евалуација која је потврдила оправданост организовања оваквих облика рада, пошто су обухваћени родитељи изразили своје задовољство и жељу за наставком започетих активности. Радионицу су водили стручњаци Регионалног центра.

4. Стручно усавршавање запослених у РЦ

Месечно једном у неком од РЦ или ЦСУ у оквиру Мреже одржавале су се радионице намењене стручном усавршавању запослених у овим установама. Области у вези којих су се организовале радионице углавном су се односиле на израду квалитетних програма стручног усавршавања, целоживотно учење, осмишљавање мерних инструмената за истраживања и на истраживачке радове из педагошко-психолошке праксе.

Један од значајних праваца стручног усавршавања стручних сарадника из РЦ и ЦСУ је фински модел, који треба да поспешу укључивање у токове европске образовне политике.

Сарадник РЦ Кањижа, по одабиру и позиву супервизора и стручних консултаната, учествовала је на конференцији „Teacher education policy of EU- ТЕРЕ 2013“ - у Хелсинкију. Тема ове конференције, у организацији Европске асоцијације учитеља за креирање образовне политике била је „Иновативна технологија у образовању“.

На основу истраживања обављеног пролећа 2013. испитане су потребе просветних радника за стручним усавршавањем на почетку радног искуства (до 5 година радног искуства). Циљ испитивања био је долажење до података о потребама просветних радника за знањима и вештинама које су им неопходне у свакодневној пракси, а о којима имају парцијална или недовољна знања стечена формалним образовањем. На радним састанцима унутар Мреже РЦ и ЦСУ, супервизори и консултанати из швајцарске развојне канцеларије СДЦ одабрали су 6 стручних сарадника који су учествовали у креирању акредитованог програма „Почетак каријере без баријере“. У ужи избор, од стране супервизора, за тим стручњака одабрана је и стручни сарадник РЦ из Кањиже, уз стручне сараднике из Кикинде, Ниша, Лесковца, Крагујевца и Крушевца. Са овим истраживањем Мрежа је аплицирала за учешће на међународној конференцији „Teacher education policy of EU- ТЕРЕ 2014“ која ће се одржати 2014. године у Загребу.

5. Облици рада за ваннаставно особље

Предавање од истакнутог значаја за наставак аплицирања и сарадње са Швајцарском агенцијом за развој у наредном циклусу, који ће се односити на сферу економисања енергентима одржано је новембра 2013. У оквиру пројекта „**Trainings in Energy Efficiency Measures and Management**“ – „Енергетска ефикасност: стратегија и менаџмент“ у

организацији Мреже РЦ и ЦСУ Србије и уз финансирање швајцарске агенције за развој и сарадњу одржана је дводневна обука намењена изради енергетског биланса, пројеката и енергетских ревизија из области енергетске ефикасности у објектима локалних самоуправа. Циљ обуке је био усмерен на побољшање система прикупљања података о потрошњи енергије, систематизацији података, анализи и одређивању мера за њихово смањење. Обуци су присуствовали представници локалних институција техничке струке, директори, стручни сарадници, правници и административни радници који имају додира са подацима о потрошњи енергије, њиховом уносу и систематизацији.

Грађанство наше општине, РЦ све више препознаје као место где могу да остваре своје интересе везане за тематске области које нису у директној вези са сфером васпитно-образовног рада. Све више грађана, удружења има потребу да неке од својих активности организује у просторијама РЦ мотивисани пре свега ресурсним потенцијалима наше установе (пријатна радна атмосфера, са свим неопходним средствима за извођење презентација, обука итд). Тако су у посматраном периоду у РЦ добили место састанци удружења новинара општине, консултације, стручна предавања везана за здраве начине живота, очување и унапређење животног окружења, итд.

IV ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ

РЦ је у 2013. години био веома успешан на плану пројектних апликација које су позитивно оцењене и захваљујући финансијским средствима реализованим тим путем, финансирао је и организовао следеће активности:

Донације СДЦ – путем пројекта “Подршка професионалног развоја и европских иницијатива у образовању – ПДП IV”

Пројекат ПДП реализује се од 2002. године уз подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу СДЦ. Овај пројекат допринео је у највећој мери променама када је у питању стручно усавршавање наставника у Србији у последњих 10 година а усмерен је на:

- развој система стручног усавршавања,
- изградњу капацитета Министарства просвете и науке и осталих релевантних институција на националном и регионалном нивоу,
- успостављање нових институција,
- стварање правног оквира за стручно усавршавање запослених у образовању.

У току 2013. дефинисани су и остварени најзначајнији пројектни циљеви:

- Обогаћивање знања и развијање компетенција наставника, пружањем подршке школама у вези стручног усавршавања (планови, семинари), пружањем подршке локалним ауторима, промоцијом и имплементацијом програма запослених у РЦ.
- Савремено опремање центара и ресурсних центара и оспособљеност сарадника.
- Проширење утицаја и подручја рада центра путем промоције активности центра, праћења ефеката рада, успостављањем контаката са партнерима ван образовног система, праћења акредитованих семинара, успостављањем националне и интернационалне сарадње, организације округлих столова и форума са циљем промовисања добрих пракси.

Донације Министарства националних ресурса Републике Мађарске, посредством Института „Balassi“

Аплицирајући успешно на објављеном конкурс у код овог института, РЦ је обезбедио услове за рад са групом првака из О. Ш. “Ј. Ј. Змај” из Кањиже, чему је претходило испитивање свих првака септембра 2013. године, када су се констатовале конкретне развојне потребе деце овог узраста.

Радионице су водиле искусне учитељице које су програм рада прилагодиле дијагностикованим развојним потребама деце.

GIZ-BOSS “Професионална оријентација на прелазу у средњу школу”

У 2013. години наставиле су се активности везане за овај пројекат.

Пројекат спроводи Немачка организација за међународну сарадњу GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH), а подржава га Министарство просвете, науке и технолошког развоја и Министарство омладине и спорта.

Марта 2013. године одржан је састанак на који су позвани представници локалне самоуправе, привредних предузећа, предузетника и установа наше општине које су изразиле спремност за партнерство у реализацији пројекта и тиме допринети успешности професионалног информисања и оријентисања младог нараштаја. Том приликом потписан је Меморандум о сарадњи са поменути субјектима. РЦ је овом активношћу иницирао праксу која ће допринети и пружити помоћ деци приликом наставка школовања и избора будућег занимања. Исход предузетих мера у оквиру овог пројекта је реално повезивање образовне сфере са сфером рада. У протеклој школској години, деца вођена посебно задуженим наставницима, посећивала су радне организације, установе и приватне предузетнике у циљу упознавања са светом рада, са којом праксом је настављено и надаље. Стичући прва сазнања и увиде у различите облике људске делатности, опробавајући своје способности, доприноси се лакшем и квалитетнијем опредељивању младих при одабиру средње школе, занимања и планирања каријере.

Пројекти Покрајинског секретаријата за образовање, управу и националне заједнице

РЦ аплицирао је на објављеним конкурсима овог секретаријата и то из области службене употребе језика мањинских националних заједница и толеранције. Оба конкурса су позитивно оцењена, а остварена средства су наменски утрошена за израду, превоз и штампање јавних публикација, интернет портала односно организовање семинара, коференција и стручних скупова на мађарском језику, о чему је Секретаријату у регуларном року поднет извештај.

Пројекат Мреже РЦ и ЦСУ Србије

„У корак са нашим ученицима“ – основна обука из енглеског језика за наставнике разредне наставе, настављена је и у 2013. години. Обука је допринела развоју професионалних компетенција просветних радника, пошто располажући са елементарним знањем енглеског језика много лакше превазилазе тешкоће у информатичкој, медијској и свеопштој комуникацији са својим ученицима.

Овај вид обуке полазницима пружа могућности за наставак учења енглеског језика и на следећим-вишим степенима обуке.

V ИСТРАЖИВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Једно од истраживања већег волумена у протеклој години било је истраживање потреба просветних радника за стручним усавршавањем на почетку радног искуства. Истраживање је обављено пролећа 2013. (детаљније у III поглављу овог Извештаја, Стручно усвршавање запослених у РЦ, стр.5).

Потреба за овим истраживањем утврђена је кроз рад Мреже РЦ и ЦСУ Србије, унутар које су супервизори и консултанци из Швајцарске развојне канцеларије СДЦ одабрали 6 стручних сарадника, међу којима је била и сарадница из РЦ Кањижа, који су учествовали у креирању акредитованог програма „Почетак каријере без баријере“.

У 2013. години РЦ извршио је анкетање родитеља деце основне школе “Ј. Ј. Змај” из Кањиже. Добијени подаци су статистички обрађени и на основу тога је израђен програм и тематски оквир рада са родитељима у оквиру “Форума родитеља” који се реализовао у првом полугодишту школске 2013/14. године.

VI ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ И САРАДЊА СА МЕДИЈИМА

У складу са својим персоналним капацитетима, РЦ редовно је извештавао јавност о актуелним и новим програмима које је спроводио у току 2013. године. Можемо се похвалити изузетно добром сарадњом како са локалним тако и са регионалним медијским кућама.

У 2013. години РЦ је учествовао на Сајму образовања у Београду на заједничком штанду Мреже РЦ и ЦСУ Србије, где је искоришћена прилика за промоцију сврхе и улоге наших установа. Сајамски наступ медијски је пропраћен на националном нивоу (РТС, Б92).

VII САРАДЊА СА ДРУГИМ ПАРТНЕРИМА У 2013. ГОДИНИ

У оквиру сарадње са релевантним партнерима, установама и организацијама Регионални центар за професионални развој запослених у образовању у Кањижи је сарађивао са:

- Швајцарском агенцијом за развој и сарадњу у Београду (СДЦ) – која је била донатор програмских активности свих центара у Србији, путем периодичних сусрета радног карактера,
- Министарством Просвете, науке и технолошког развоја РС са учешћем на састанцима и конференцијама које дају значајан допринос реализацији стратегије образовања у Србији,
- Заводом за унапређивање образовања и васпитања у Београду,
- Заводом за вредновање квалитета образовања и васпитања,
- Школском управом Зрењанин и Сомбор,
- Мрежом РЦ и ЦСУ Србије,
- Удружењем просветних радника општине Кањижа,
- Методичким центром Војводине – Суботица,
- Педагошким заводом Војводине – Нови Сад,
- Учитељским факултетом на мађарском наставном језику из Суботице,
- Институцијама локалне самоуправе општине Кањижа,
- предшколским и школским установама у општини као и у ширем региону,
- свим културно-образовним, социјалним и другим установама у општини.

Путем промоције новог Правилника о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника, рад Регионалног центра у 2013. години обухватио је и теренски обилазак образовних установа ван наше општине.

На основу потписаног протокола о сарадњи са Учитељским факултетом на мађарском наставном језику у Суботици, у фебруару 2013. године одржана је радионица намењена

студентима завршне године, а РЦ је у више наврата учествовао на трибинама организованим у оквиру ове образовне установе, на неколико њих и у улози предавача.

VIII ЗАКЉУЧАК

Регионални центар за професионални развој запослених у образовању у Кањижи свој рад у 2013. години реализовао је у складу са својим основним циљем дефинисаним у стратешким документима и програму рада институције, који се односи првенствено на стручно усавршавање просветних радника. Реализујући активности РЦ је уложио велике напоре да усагласи своје интересе са интересима корисника и свог оснивача.

Директни корисници услуга РЦ у највећој мери су просветни радници. Повећан број просветних радника који су похађали семинаре и друге облике стручног усавршавања са подручја читавог Потиског региона и Бачке, сматрамо својеврсним показатељем успешности пословања РЦ у Кањижи. Једна од специфичности РЦ Кањижа свакако је обухват просветних радника који наставу изводе на мађарском наставном језику, поштујући принцип изођења појединих семинара на мађарском језику или обезбеђивањем симултаног превода за њихове потребе.

У 2013. значајно је повећан број школа са којима је успостављена директна сарадња као и подручје обухвата школа.

Значајан пораст бележи и број облика рада са децом и родитељима као релевантним факторима свеукупног васпитно-образовног процеса.

Сумирајући протеклу 2013. годину, сагледавајући професионалне, финансијске и друге ефекте пословања, Регионални центар за професионални развој запослених у образовању у Кањижи, бележи успешну годину. Уколико анализирамо поједине параметре пословања, констатујемо повећање опсега обухвата школа у Региону, повећан број реализованих активности у односу на претходне године, ширење опсега сарадње са другим актерима релевантним за функционисање и развој васпитно-образовног система.

Осим стручног усавршавања, РЦ Кањижа је препознат као место различитих дешавања битних за локалну заједницу и шире. Томе је допринело учешће Центра као партнера у пројектима са НВО сектором и образовним институцијама у Србији и иностранству.

Због ширења опсега рада, просторни капацитети зграде у којој се сада налази РЦ (Дамјанићева 2, II спрат) често се показују као недовољни. По завршетку изградње и пресељењем у нови објекат РЦ, стећи ће се неопходни услови за даљи несметани рад, што ће значајно допринети подизању нивоа квалитета рада Регионалног центра за професионални развој запослених у образовању у Кањижи.

Татјана Варју Потребих
директор